
2019-71-RE

CAUSA 2019-71-RE

(Rivero Carrizo i d'altres c/ Consell Superior de la Justícia)

Número de registre 473-2019. Recurs d'empara

Aute de l'11 de novembre del 2019

BOPA núm. 100, del 20 de novembre del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 28 d'octubre del 2019, per la representació processal dels Srs. Josep Antoni i Josep Lluís Rivero Carrizo, Xavier Mayol González i Luis Pablo Laplana Moraes, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'Acord del Consell Superior de la Justícia del 9 d'octubre del 2019 per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a la defensa i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret a la jurisdicció pel que respecta a la impossibilitat d'accedir als tribunals ordinaris, acordant la nul·litat parcial de l'Acord del Consell Superior de la Justícia, havent-se de seguir l'establert a l'article 25.6 de la Llei qualificada de la Justícia i no pas l'article 22 de la Llei del Ministeri Fiscal; subsidiàriament, sol·licita la declaració de la nul·litat de l'Acord esmentat per la vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, "*el dret a un judici equitable del Conveni Europeu de Drets Humans, el dret a la jurisdicció de la Declaració Universal de Drets de l'Home i les directrius núm. 12, 13.b, 14 i 16 de les Directrius sobre la funció dels fiscals acordada al vuitè Congrés de les Nacions Unides sobre la prevenció del delictes i el tractament del delinqüent, celebrat a La Habana (Cuba) del 27 d'agost al 7 de setembre de 1990, en existir la causa d'abstenció establerta en l'article 73.a) de la Llei qualificada de la Justícia per part del fiscal general, Sr. Alberca, havent-se de considerar que el fiscal general per representar al Ministeri Fiscal en el marc de la causa 6000173/2016, havent-se de dictar un nou Acord per part del Consell Superior de la Justícia mitjançant el quin s'estimi la recusació plantejada per aquesta part*"; i, per acabar, demana que l'admissió a tràmit s'efectuï sense efectes suspensius;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals

1.1. Atès el nomenament de la cunyada del fiscal general, Sr. Alfons Alberca Sanvicens, com a secretària general de Govern, i atès que, el 16 de setembre del 2019, en el moment de la represa del judici oral de la causa BPA, aquest no havia presentat la seva inhibició per aquest motiu, la representació processal dels recurrents va sol·licitar al Consell Superior de la Justícia, d'acord amb l'article 22 de la Llei del Ministeri Fiscal, la seva recusació per considerar que existia una relació de parentiu inferior a quart grau amb una de les parts.

1.2. L'1 d'octubre del 2019, el fiscal general va presentar un informe en què exposava els motius pels quals considerava que la seva recusació s'havia de desestimar.

1.3. El 9 d'octubre del 2019, el Consell Superior de la Justícia va adoptar un Acord en què desestimava la recusació esmentada.

1.4. El 28 d'octubre del 2019, la representació processal dels recurrents va presentar un recurs d'empara per una presumpta vulneració, entre d'altres, dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a la defensa i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica dels recurrents

- De manera preliminar, la part recurrent al·lega una contradicció entre els continguts respectius de l'article 22 de la Llei del Ministeri Fiscal i de l'article 25.6 de la Llei qualificada de la Justícia, destacant que tot i que l'Acord impugnat precisa que no és recurrible salvat dels recursos extraordinaris previstos per la llei (article 22 de la Llei del Ministeri Fiscal), aquesta part considera que el seu recurs d'empara no hauria de ser admès a tràmit per tal com no hauria esgotat la via administrativa, ja que caldria formular, primerament, un recurs administratiu davant el Consell Superior de la Justícia (article 25.6 de la Llei qualificada de la Justícia) i després, si s'escaigués, endegar la via contenciosa administrativa.

- No obstant això, reconeix que formula aquest recurs atès que el termini del recurs d'empara és només de 13 dies hàbils, anunciant que presentarà el recurs administratiu davant el Consell Superior de la Justícia en el termini legalment establert.

- Per consegüent, amb caràcter principal, demana que el Tribunal Constitucional declari la vulneració del seu dret a la jurisdicció en impossibilitar-li l'accés a la via judicial ordinària, sense que el Tribunal Constitucional procedeixi a valorar el fons de l'assumpte, ja que dita valoració seria prematura en l'estadi actual del procediment.

- Seguidament, entrant ja en el fons de l'assumpte, al·lega que la desestimació de la recusació del fiscal general vulnera els seus drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a la defensa i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució per diversos motius que desenvolupa.

- Per tant, sol·licita, amb caràcter subsidiari, que el Tribunal Constitucional declari l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara sense efectes suspensius i la nul·litat de l'Acord esmentat per la vulneració

dels drets precitats de la Constitució i per la vulneració d'altres drets reconeguts en altres textos internacionals, pel fet d'existir la causa d'abstenció establerta a l'article 73 a) de la Llei qualificada de la Justícia per part del fiscal general, havent-se de considerar que no és imparcial en la causa 6000173/2016, així mateix demana que el Consell Superior de la Justícia dicti un nou Acord en què s'estimi la recusació plantejada per aquesta part.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. L'article 87 de la Llei qualificada de la Justícia, en la seva redacció primigènia del 3 de setembre de 1993, en seu d'expedients disciplinaris, i respecte dels acords del Consell Superior de la Justícia, determinava que "*La resolució definitiva adoptada pel Consell Superior de la Justícia no és susceptible de revisió jurisdiccional.*

Únicament es podrà formular recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional, en els casos que ho permeti la seva Llei Qualificada".

El règim dels mitjans d'impugnació contra els acords del Consell Superior de la Justícia va ser modificat per la Llei 28/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei qualificada de la Justícia (actualment contingut, amb la mateixa numeració d'articles, al Decret legislatiu del 24 de maig del 2017 que aprova el text refós de la Llei qualificada de la Justícia), que va diferenciar entre les resolucions en matèria disciplinària, els acords de nomenament dels batlles, magistrats, fiscal general i fiscals adjunts i els acords de no renovació dels mandats de batlle, magistrat o fiscal adjunt, que estan subjectes als articles 87, 31 i 68.3 d'aquesta Llei, i a l'article 10 de la Llei del Ministeri Fiscal i, per tant, s'impugnen davant del Ple del Tribunal Superior de Justícia, i aquells altres acords que adopta el Consell Superior de la Justícia.

Aquests darrers, segons es preveu en la nova redacció de l'article 25.6 de la Llei qualificada de la Justícia són susceptibles de recurs en via administrativa davant del mateix Consell Superior de la Justícia i, exhaurida aquesta via, es pot interposar recurs davant la jurisdicció administrativa.

3.2. Aquest Tribunal Constitucional ja ha tingut ocasió de pronunciar-se anteriorment sobre l'àmbit objectiu de l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, tot estenent el recurs d'empara també a les resolucions judicials fermes que dictin el Tribunal Superior de Justícia i el Tribunal de Corts (*cfr.* aute del 8 d'abril del 2019, recaigut en la causa 2019-19-RE). Des d'aquesta òptica, el recurs d'empara solament és procedent contra les sentències que desestimen en fase de recurs les demandes de procediment urgent i preferent, els autes que no admeten o desestimen en fase de recurs els incidents de nul·litat i contra les resolucions definitives i fermes dictades pel Tribunal de Corts o pel Tribunal Superior de Justícia contra les quals no s'hagi interposat un incident de nul·litat.

3.3. De la lectura de la regulació dels mitjans d'impugnació contra els acords del Consell Superior de la Justícia, en la normativa vigent, i de les resolucions susceptibles de ser recorregudes en empara (article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional) es pot concloure que contra els acords del Consell Superior de la Justícia no es pot interposar de forma directa un recurs d'empara, sense perjudici que siguin susceptibles de ser recorreguts en via administrativa i jurisdiccional (en contra, l'article 22 de la Llei del Ministeri Fiscal, a favor, l'article 25.6 de la Llei qualificada de la Justícia i l'article 10 de la Constitució).

Per tant, d'acord amb els arguments exposats, en l'estat processal actual de la causa, no es pot

admetre a tràmit el recurs d'empara formulat contra l'Acord del Consell Superior de la Justícia del 9 d'octubre del 2019, que desestima la pretensió de recusació formulada contra el fiscal general.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2019-71-RE interposat per la representació processal dels Srs. Josep Antoni i Josep Lluís Rivero Carrizo, Xavier Mayol González i Luis Pablo Laplana Moraes contra l'Acord del Consell Superior de la Justícia del 9 d'octubre del 2019.
2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president del Consell Superior de la Justícia, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, l'11 de novembre del 2019.

Dominique Rousseau Josep-D. Guàrdia Canela
President Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen Joan Manel Abril Campoy
Magistrada Magistrat